

BACHELORSCRIPTIE

Het effect van informatieve en emotionele pullquotes op de geloofwaardigheid en leeservaring van nieuws- en roddelartikelen

The effect of informative and emotional pullquotes on the credibility and reading experience of news- and tabloid articles

Henrike Colijn

S4840631

h.colijn@student.ru.nl

+31 6 42870561

Begeleider: Dr. K. W. M. van Krieken

Juni 2017

Radboud Universiteit Nijmegen

1. Samenvatting

In het verleden zijn er verschillende onderzoeken gepubliceerd waarin er onderzocht werd welke functies quotes vervullen binnen nieuwsartikelen. Deze onderzoeken tonen aan dat quotes bijdragen aan de geloofwaardigheid van het artikel. Het nieuwsgenre staat bekend om deze geloofwaardigheid, maar trekt steeds minder lezers. Het genre wat recht tegenover het nieuwsgenre staat is het roddelgenre. Dit genre staat bekend om het hebben van een goede leeservaring, maar juist minder om de geloofwaardigheid. Deze studie is uitgevoerd om te onderzoeken of het gebruik van informatieve en emotionele pullquotes effect heeft op de geloofwaardigheid en leeservaring van zowel nieuwsartikelen als roddelartikelen. Om dit te onderzoeken werden vier verschillende versies van eenzelfde artikel gemanipuleerd: een versie met emotionele pullquotes in een roddelbladsetting, een versie met informatieve pullquotes in een roddelbladsetting, een versie met emotionele pullquotes in een nieuwssetting en een versie met informatieve pullquotes in een nieuwssetting. Deelnemers werden na het lezen van één van de vier teksten gevraagd om het artikel te beoordelen op geloofwaardigheid en leeservaring (Shyam Sundar, 1998). Uit de resultaten bleek een effect van type quote en type genre op de geloofwaardigheid. Het bleek dat emotionele quotes geloofwaardiger werden gevonden dan informatieve quotes en dat krantenberichten geloofwaardiger werden gevonden dan artikelen afkomstig uit een roddelblad. Type genre noch type quote had een effect op de leeservaring. Verder trad er geen interactie-effect op voor zowel de geloofwaardigheid als de leeservaring.

2. Introductie

Tijdens de Olympische Spelen in Rio de Janeiro werd turner Yuri van Gelder gediskwalificeerd vanwege het nuttigen van alcohol (Klis, 2016). Ruim een half jaar later verscheen er in roddelblad PRIVÉ een uitgebreid interview met de topsporter. Het artikel wordt gekenmerkt door een uitgelichte uitspraak van Yuri die is verwerkt in de vorm van een pullquote: 'Er werden zelfs mensen verkracht en die daders mochten blijven' (Waals, 2017, p.10).

Pullquotes worden toegepast in verschillende journalistieke genres. Deze quotes trekken visueel de aandacht doordat ze uitvergroot op de pagina geplaatst zijn (Stovall, 1997). De uitspraak van Yuri van Gelder kan worden beschouwd als een typische quote die terug te vinden is in roddelbladen. De quote lijkt gericht te zijn op het trekken van lezers doordat hij sensationeel is, maar tegelijkertijd ook een zekere vorm van frustratie toont. De pullquote wordt hier niet gebruikt om enkel informatie over te brengen, maar ook om de lezer emotioneel bij het verhaal te betrekken.

Functies van quotes

Quotes vervullen twee hoofdfuncties (Zelizer, 2005). De eerste functie heeft betrekking op het in stand houden van de geloofwaardigheid van zowel de tekst als het medium. Uitspraken die riskant zijn of een duidelijke mening bevatten, behoren tot de bron en niet tot de auteur. Door deze uitspraken om te zetten naar quotes, blijft de auteur neutraal in zijn oordeel. Hij legt daarmee de verantwoordelijkheid voor de uitspraak bij de bron en zorgt er zo voor dat het artikel representatief blijft en geloofwaardigheid uitstraalt. Dit wordt ook bevestigd door Shyam Sundar (1998). Uit dit onderzoek blijkt dat nieuwsverhalen waarin quotes verwerkt zitten geloofwaardiger zijn voor de lezer dan nieuwsverhalen die geen quotes bevatten.

Naast het weerspiegelen van geloofwaardigheid hebben quotes volgens Zelizer (2005) nog een tweede functie, die betrekking heeft op de leeservaring. Quotes kunnen bijdragen aan het verlevendigen van een tekst. Een tekst die volledig is gevuld met objectieve informatie, maakt het voor de lezer lastiger om informatie op te nemen en te verwerken. De leeservaring van een artikel kan worden verbeterd door deze te onderbreken met quotes die de tekst verlevendigen. Nisbett en Ross (1980) beschouwen een tekst als levendig als hij concreet en voorstelbaar is, emotie opwekt en dicht bij de

lezer staat. Deze aspecten kunnen allemaal worden bereikt door uitspraken van relevante bronnen in quotes te verwerken.

Nyland (2003) voegt aan de twee hoofdfuncties van Zelizer toe dat quotes binnen nieuwsartikelen subfuncties kunnen vervullen. Behalve dat quotes worden ingezet om aan te tonen dat het artikel berust is op werkelijkheid en algemeen belang, evalueren ze grootschalige problemen, versterken ze conflicten wanneer uitspraken over schuld als quote worden gebruikt en benadrukken ze het gevoel van aanwezigheid van de verslaggever. Daarnaast zorgen quotes volgens Nyland (2003) ook voor het delen van emoties en subjectieve ervaringen. Het kenmerk van emotionele quotes is dat ze bij bepaalde gebeurtenissen een beleving of gevoel oproepen die niet uit te drukken is door de verslaggever. Uitspraken die emoties teweeg brengen kunnen het beste worden weergegeven in de vorm van een quote om de leeservaring te bevorderen. Het subjectief verwoorden van deze emoties door de verslaggever zou negatieve gevolgen kunnen hebben voor de betrokkenheid van de lezer en de mate waarin de lezer informatie opneemt en begrijpt.

Dergelijke emotionele quotes worden ook gebruikt in het eerdergenoemde artikel over Yuri van Gelder. De pullquotes die gebruikt zijn in het artikel uit PRIVÉ trekken niet alleen de aandacht doordat ze visueel opvallen, maar ook doordat ze emoties bevatten. Pullquotes vervullen volgens Stovall (1997) twee verschillende functies. De eerste heeft betrekking op het opbreken van grote stukken tekst. De lezer kan beter overzien hoe de tekst is opgebouwd wanneer deze wordt onderbroken door een pullquote. De tweede reden die Stovall geeft voor het inzetten van pullquotes is om een interessant detail uit het verhaal te belichten. Een uitspraak die omschrijft hoe een bron denkt over een bepaalde gebeurtenis of kwestie kan de lezer nog vóór het lezen van het artikel een beeld geven van waar de tekst over gaat.

Een onderzoek dat aansluit op de conclusies van Stovall is dat van Stewart (2000). Hieruit komt naar voren dat het gebruik van pullquotes invloed kan hebben op het verwerken van informatie en de oordeelvorming van de lezer. In dit onderzoek wordt daarom geadviseerd om een zorgvuldige keuze te maken bij het gebruik van pullquotes. Een quote die door de lezer als te dramatiserend of sensationeel wordt beschouwd, kan de lezer een verkeerde indruk geven van de inhoud van het artikel waarin de quote verwerkt staat.

Het nieuws- en roddelgenre

De mate van dramatisering en sensatie van een quote hangt samen met het medium waarin het artikel geplaatst is. De onderzoeken van Stovall (1997) en Stewart (2000) zijn gericht op quotes binnen het nieuwsgenre. Shyam Sundar (1998) beschrijft dat de koppeling van een uitspraak aan een relevante en waardevolle bron een essentieel aspect van de journalistiek is, ongeacht binnen welk medium deze wordt geplaatst. In ieder genre zijn quotes terug te vinden, maar de functie van het gebruik van quotes verschilt hierin wel. Hoewel zowel het nieuwsgenre als het roddelgenre nieuwsberichten verspreidt, is het doel van beide genres verschillend. Bij het nieuwsgenre is het van belang om informatieve, oprechte en geloofwaardige artikelen te publiceren (Abdulla, Garrison, Salwen, Driscoll & Casey, 2002). Bij roddelartikelen speelt voornamelijk entertainment een rol (Van den Bulck, Paulussen & Bels, 2017).

Behalve de verschillende doelen die genres voor ogen hebben, zijn er ook verschillen zichtbaar in de inhoud van de artikelen. Nieuwsartikelen zijn opgebouwd uit feitelijke informatie die de lezer op de hoogte brengt van wat er gaande is in een specifiek gebied of met een specifiek persoon. Media geven hierbij de voorkeur aan officiële en relevante bronnen, zoals woordvoerders en ooggetuigen (Berning, 2011). Artikelen afkomstig uit roddelbladen zijn grotendeels opgebouwd rondom persoonlijke verhalen en aangevuld met informatie afkomstig van externe bronnen. Bij deze bronnen gaat het vaak om personen die minder bij de gebeurtenis betrokken zijn en die in sommige gevallen zelfs anoniem zijn (Birks, 2016). Door het inhoudelijke verschil in deze artikelvormen worden het nieuws- en het roddelgenre vaak lijnrecht tegenover elkaar geplaatst wanneer het gaat om de waardering van het genre. (Van den Bulck et al., 2017).

Het roddelgenre wordt vaak gekleineerd doordat de geschreven verhalen zo zijn vormgegeven dat ze op sensatie berusten, zodat de lezers de tekst als aantrekkelijk beschouwen (Franklin, 1997). Deze vorm van sensatie is een element dat ondenkbaar is in de nieuwsjournalistiek, waar de gegeven informatie zo feitelijk en neutraal mogelijk wordt overgebracht. Het aantrekkelijk maken van nieuwsverhalen in roddelbladen gebeurt onder andere door emoties en persoonlijke verhalen te vertellen. Dit heeft echter een grote keerzijde. De persoonlijke verhalen kunnen leiden tot een onrealistisch beeld van de werkelijkheid, doordat deze doorgaans vanuit een enkele persoon zijn weergegeven. Er wordt in deze verhalen niet ingegaan op de sociale en economische

gevolgen die een situatie heeft op bredere groepen. Hierdoor wordt het voor lezers moeilijk om het verhaal in een breder perspectief te zien (Sparks, 1992).

Aan de andere kant wordt het roddelgenre ook geprezen. Sparks (1992) toont aan dat persoonlijke en herkenbare verhalen de lezer meer kennis en begrip kunnen geven van grotere gebeurtenissen, wanneer deze gebeurtenissen van persoonlijk naar algemeen worden getrokken. De persoonlijke verhalen dragen hier bij aan de beeldvorming van wat er speelt op maatschappelijk vlak. Ook Conboy (2014) ziet de beschikbaarheid van roddelnieuws als een groot pluspunt, doordat dit nieuws op een laagdrempelige manier is geschreven. De lezer is door deze laagdrempeligheid beter in staat om zich in te leven in de betrokken personen. Dit draagt bij aan een persoonlijker verwerking van het nieuws, wat uiteindelijk als voordeel heeft dat er een democratischere journalistieke cultuur ontstaat, waarin ook de 'gewone burger' wordt betrokken.

De voordelen die de roddelartikelen bieden; worden ook opgemerkt door nieuwsjournalisten. De zogenoemde narratieve journalistiek wordt steeds vaker toegepast in informatieve nieuwsartikelen (Berning, 2011). Bij deze vorm van journalistiek worden storytelling technieken toegepast in nieuwsverhalen. Deze technieken bestaan onder andere uit het beschrijven van anekdotes waarbij een situatie wordt geschetst die ervaringen van personages weergeven. De lezer kan zich gemakkelijker identificeren met het personage dat ontstaat in dit verhaal, doordat er emoties in verwerkt zijn (Van Krieken, Hoeken & Sanders, 2015). Sinds nieuwsverhalen steeds vaker via het internet worden verspreid, is het voor traditionele nieuwsmedia steeds lastiger om lezers te binden. Narratieve nieuwsverhalen kunnen de terugloop van het aantal lezers mogelijk tegen gaan en spelen daarbij in op de behoefte om nieuws begrijpelijker te maken. Blanken en De Jong (2014) adviseren om deze reden dan ook om levendig te schrijven om de aandacht van lezers te trekken.

Hoewel in het onderzoek van Van Krieken en Sanders (2016) naar voren komt dat narratieve journalistiek als kwalitatief hoge journalistiek wordt beschouwd, wordt er door middel van interviews met journalisten ook aangetoond dat de toevoeging van storytelling technieken een keerzijde heeft. Uit de interviews komt naar voren dat het gevaar schuilt in het opofferen van waarheidsgetrouwheid in ruil voor meer betrokkenheid van de lezer. De leeservaring vervult hier dan een grotere rol dan de geloofwaardigheid van het artikel en dit is juist hetgeen waar het nieuwsgenre om geprezen wordt.

Dit roept de vraag op waar de grootste relevantie ligt binnen het nieuwsgenre. De terugloop van lezers door nieuwsverspreiding via internet is een probleem waar veel Nederlandse nieuwsbladen tegenaan lopen (Mirck, 2015). Het toevoegen van narratieve elementen kan mogelijk zorgen voor een betere binding met de lezer, maar tegelijkertijd ook de geloofwaardigheid verlagen.

Het nieuwsgenre en het roddelgenre vervullen hun eigen functies en trekken een eigen groep lezers aan. De roddelbladen beschikken over technieken om een goede leeservaring te bereiken en de nieuwsbladen weten hoe ze de geloofwaardigheid behouden. Mogelijk kan het samenvoegen van deze technieken zorgen voor trouwere lezers van zowel roddel- als nieuwsbladen. Wanneer het nieuwsgenre gebruik maakt van de kennis van roddelbladen, kan het nieuwsverhaal mogelijk zorgen voor een prettigere leeservaring. Andersom kan het roddelgenre gebruik maken van de geloofwaardigheid van het nieuwsgenre door sensatie te verruilen voor objectiviteit. Beide genres zouden op deze manier mogelijk een bredere doelgroep kunnen trekken en daarbij een manier vinden om deze doelgroep te binden.

Een specifiek element dat een effectieve rol kan spelen bij deze samenvoeging is het gebruik van quotes. Doordat deze zowel de functie van geloofwaardigheid als het verbeteren van de leeservaring kunnen vervullen, lijken quotes een voor de hand liggend middel voor beide genres. Eerder onderzoek van Birks (2016) toont aan dat de verwerking van gepersonaliseerde quotes in Britse kranten het gat kan vullen tussen feitelijk taalgebruik en persoonlijke ervaringen binnen politieke settings. Het gaat hierbij om zeer specifieke politieke onderwerpen en bovendien gaat het onderzoek enkel in op quotes die verwerkt staan in de tekst.

Huidig onderzoek

In dit onderzoek wordt ingegaan op het effect van pullquotes op de leeservaring en geloofwaardigheid van zowel het roddelgenre als het nieuwsgenre. De uitkomst van dit onderzoek kan mogelijk bijdragen aan een antwoord op de vraag of het nieuwsgenre nog steeds als geloofwaardig wordt beoordeeld wanneer er gebruik wordt gemaakt van emotie en niet enkel objectieve informatie. Daarnaast kan een oordeel worden gevormd over de leeservaring van nieuwsartikelen en de vraag of deze toeneemt wanneer emotionele pullquotes worden gebruikt vergeleken met informatieve pullquotes. Andersom kan ook worden beoordeeld of het roddelgenre als geloofwaardiger wordt

beschouwd, wanneer er informatieve pullquotes worden gebruikt in plaats van emotionele pullquotes en of dit de leeservaring vermindert.

Verwacht wordt dat emotionele pullquotes bijdragen aan een positievere leeservaring van nieuwsartikelen en dat informatieve pullquotes bijdragen aan de geloofwaardigheid van roddelartikelen. Deze verwachting resulteert in de volgende onderzoeksvragen:

'Wat is het effect van pullquotes op leeservaring en geloofwaardigheid van journalistieke artikelen?'

1. Wat is het effect van informatieve en emotionele pullquotes op geloofwaardigheid en leeservaring?
2. Wat is het effect van het nieuws- en roddelgenre op geloofwaardigheid en leeservaring?
3. In hoeverre bestaat er een verband tussen het type genre en het type quote in het effect op de leeservaring en geloofwaardigheid?

3. Methode

3.1 Materiaal

Het materiaal dat gebruikt werd voor dit experiment, bestond uit vier gemanipuleerde versies van een artikel. Proefpersonen kregen één van de vier versies voorgelegd. Alle versies bevatten dezelfde geschreven tekst. De tekst is een aangepast nieuwsartikel waarin werd beschreven hoe Yuri van Gelder werd gediskwalificeerd voor deelname aan de Olympische Spelen van Rio de Janeiro. Het artikel werd gebaseerd op een bestaande tekst, die afkomstig is van de website van De Volkskrant (De Volkskrant, 2016).

In het artikel werden twee variabelen gemanipuleerd. De eerste variabele was type quotes en had twee niveaus: informatieve pullquotes en emotionele pullquotes. Het doel van emotionele quotes is dat ze bij bepaalde gebeurtenissen een beleving of gevoel oproepen. De volgende quotes werden als emotionele quotes gebruikt: 'Ik ben er kapot van' en 'Ik kon mijn tranen niet bedwingen'. De informatieve pullquotes bevatten geen emotie, maar bestonden enkel uit feitelijke informatie of meningen. De informatieve pullquotes waren: 'Van Gelder is twee keer verhoord, voordat hij naar huis is gestuurd' en 'Zijn gedrag was ondermijnend voor het team'.

Naast de manipulatie van de pullquotes werd er ook een genremanipulatie in de artikelen verwerkt. Deze kwam tot stand door het verschil in visuele opmaak. De ene versie wekte de indruk dat het artikel afkomstig was uit het roddelblad PRIVÉ. De opmaak van deze versie was gebaseerd op een typisch Nederlands roddelblad. Hierbij bevatten de pullquotes kleur en ten minste één van deze quotes werd over de foto heen geplaatst. De gebruikte afbeelding toonde een geëmotioneerde Yuri van Gelder. Het gebruikte lettertype was schreefloos, zowel in de lopende tekst als in de pullquotes. De referentie naar PRIVÉ bleek uit de instructie aan de deelnemers van het onderzoek. Deze werd op de pagina afgebeeld en vermeldde de bron inclusief logo.

De opmaak van de tweede versie kreeg het uiterlijk van een typisch Nederlands nieuwsblad en hierbij werd de indruk gewekt dat het om De Volkskrant ging. Dit was terug te zien in het gebruik van een lettertype met schreef en pullquotes die los van de afbeelding geplaatst stonden. Op de foto was Yuri van Gelder te zien die zijn beroep beoefent. Ook bij deze versie was de bron zichtbaar in de instructietekst en aan de hand van een logo.

Het artikel bestond uit 397 woorden, die waren verdeeld over zes alinea's. Alle versies van het artikel bevatten twee pullquotes en een enkele afbeelding waarop Van Gelder afgebeeld stond. Daarnaast bestonden alle versies uit drie kolommen met tekst.

In totaal ontstonden er vier versies. Een versie met emotionele pullquotes in een roddelbladsetting, een versie met informatieve pullquotes in een roddelbladsetting, een versie met emotionele pullquotes in een nieuwssetting en een versie met informatieve pullquotes in een nieuwssetting. Alle vier de versies zijn opgenomen in de bijlagen.

3.2 Proefpersonen

Aan dit onderzoek hebben in totaal 139 proefpersonen deelgenomen tussen de 17 en 73 jaar met een gemiddelde leeftijd van 35 jaar ($M = 35.42$, $SD = 16.02$). Aan het onderzoek deden 100 vrouwen (71,9%) en 39 mannen (28,1%) mee. Alle respondenten gaven aan een Nederlandse identiteit te hebben. De verdeling van de hoogst genoten opleiding was als volgt: middelbaar onderwijs 13,1%, beroepsonderwijs 12,4%, hoger onderwijs 35,8% en universitair onderwijs 38,7%. Uit een χ^2 -toets tussen Conditie en Geslacht bleek geen verband te bestaan ($\chi^2(3) = 5.45$, $p = .141$). Er bestond ook geen verband tussen Conditie en Hoogst genoten opleidingsniveau van de respondenten ($\chi^2(18) = 19.51$, $p = .361$). Uit een eenweg variantie-analyse van Leeftijd op Conditie bleek geen significant hoofdeffect van Leeftijd ($F(3, 135) < 1$). Zowel het geslacht, het opleidingsniveau en de leeftijd waren dus gelijk verdeeld over de vier versies.

3.3 Onderzoeksontwerp

Bij het uitvoeren van dit experiment was sprake van een 2 (pullquote: emotioneel – informatief) x 2 (genre: roddelgenre – nieuwsgenre) tussen-proefpersoonontwerp. Iedere proefpersoon kreeg één van de vier versies te zien. Er was hierbij geen sprake van een controleconditie.

3.4 Instrumentatie

Aan de hand van een vragenlijst werden twee verschillende afhankelijke variabelen gemeten, namelijk de leeservaring en de geloofwaardigheid (ShyamSundar, 1998). Zowel de geloofwaardigheid als de leeservaring werd gemeten aan de hand van items op zeven-punts semantische differentiaal. Beide variabelen werden gemeten aan de hand van uitspraken als 'Ik vind de tekst...' gevolgd door verschillende items. Bij geloofwaardigheid

werden gebruikt: 'onnauwkeurig – nauwkeurig', 'ongeloofwaardig – geloofwaardig', 'onbevooroordeeld – bevooroordeeld', 'oneerlijk – eerlijk', 'niet objectief – objectief' en 'niet sensationeel – sensationeel'. De betrouwbaarheid van de schaal van geloofwaardigheid, bestaande uit zes items, was goed: $\alpha = .81$. Voor het meten van de leeservaring werden de volgende items gebruikt: 'niet saai – saai', 'niet levendig – levendig', 'niet leuk – leuk', 'oninteressant – interessant' en 'onaangenaam – aangenaam'. De betrouwbaarheid van de schaal van leeservaring, bestaande uit vijf items was goed: $\alpha = .83$.

3.5 Procedure

Tussen 6 en 14 april namen 139 respondenten deel een online vragenlijst. De vragenlijst werd verspreid onder de respondenten via het survey programma Qualtrics. De respondenten werden individueel en persoonlijk benaderd door de onderzoekers. De vragenlijst werd verspreid door middel van Facebook en email. De instructie was zowel op Facebook als per mail hetzelfde, afgezien van de aanhef. In de instructie was opgenomen dat de vragenlijst bestemd was voor een scriptieonderzoek en dat het invullen van de vragenlijst ongeveer vijf minuten tijd in beslag zou nemen. Daarnaast werd ook vermeld dat deelnemers voor verdere vragen contact konden opnemen met de onderzoekers.

Na het lezen van de introductietekst kregen de deelnemers willekeurig één van de vier versies toegewezen. Bij iedere versie was dezelfde instructietekst opgenomen. In deze tekst was opgenomen dat het van belang was om eerst de tekst zorgvuldig te lezen en daarna de bijbehorende vragen in te vullen. Ook werd vermeld dat de resultaten volledig anoniem zouden worden verwerkt.

Het lezen van de tekst en het invullen van de vragenlijst nam gemiddeld vijf minuten tijd in beslag. Deelname aan de vragenlijst gebeurde op vrijwillige basis en hier stond geen vergoeding tegenover.

3.6 Statistische toetsing

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden werd een tweeweg anova uitgevoerd.

4. Resultaten

4.1 Controle genremanipulatie

Om na te gaan of de proefpersonen door hadden uit welk type genre het door hen te lezen artikel afkomstig was, werd een manipulatie check uitgevoerd. Uit een χ^2 -toets tussen Genre en Genreperceptie bleek een significant verband te bestaan ($\chi^2 (2) = 64.15, p = .000$). Van de respondenten die het krantenbericht te zien kregen, gaf 91,1% aan een krant te hebben gelezen. Bij de groep respondenten die een roddelblad te zien kregen gaf 68,1% aan daadwerkelijk een roddelblad te hebben gelezen. De manipulatie was hier dus geslaagd.

Tabel 1. De gemiddelden en standaardafwijkingen (tussen haakjes) van de geloofwaardigheid en leeservaring als functie van genre en type quote (1 = laag, 7 = hoog).

	Krant, Emotionele quote	Krant, Informatieve quote	Roddelblad, Emotionele quote	Roddelblad, Informatieve quote
Geloofwaardigheid	4.53 (0.94)	4.29 (0.93)	4.30 (1.20)	3.84 (1.06)
Leeservaring	4.21 (1.08)	4.12 (0.96)	3.97 (1.05)	3.95 (1.11)

4.2 Geloofwaardigheid

In tabel 1 zijn de gemiddelden en standaardafwijkingen van zowel de geloofwaardigheid als de leeservaring als functie van genre en type quote weergegeven. Uit de tweeweg variantie-analyse voor de geloofwaardigheid van Genre en Type Quote bleek een significant hoofdeffect van Type Quote ($F (1,135) = 4.03, p = .047$) en een marginaal significant hoofdeffect van Genre ($F(1,135) = 3.71, p = .056$). Er trad echter geen interactie op tussen Genre en Type Quote ($F(1,135) < 1$). Het bleek dat emotionele quotes ($M = 4.42, SD = 1.08$) geloofwaardiger werden gevonden dan informatieve quotes ($M = 3.84, SD = 1.06$). Verder bleek dat het krantenbericht ($M = 4.42, SD = 0.93$) geloofwaardiger werd gevonden dan het bericht afkomstig uit een roddelblad ($M = 4.07, SD = 1.14$).

4.3 Leeservaring

Uit de tweeweg variantie-analyse voor de leeservaring van Genre en Type Quote bleek geen hoofdeffect van Type Quote ($F(1,135) < 1$). Er bleek geen significant hoofdeffect van Genre ($F(1,135) = 1.25, p = .265$) en er trad ook geen interactie op tussen Genre en Type Quote ($F(1,135) < 1$)".

5. Conclusie en discussie

5.1 Bevindingen

In dit onderzoek werd ingegaan op de geloofwaardigheid en leeservaring van pullquotes binnen het nieuws- en roddelgenre. Hierbij werden drie onderzoeksvragen gesteld. De eerste vraag was of informatieve en emotionele pullquotes een effect hebben op de geloofwaardigheid en leeservaring. Uit de resultaten van dit huidige onderzoek kan worden geconcludeerd dat het type quote geen effect heeft op de leeservaring van geschreven artikelen. Het type quote heeft echter wel effect op de geloofwaardigheid van artikelen. Uit de resultaten blijkt dat emotionele pullquotes als geloofwaardiger worden ervaren dan informatieve pullquotes. Zelizer (2005) omschrijft dat één van de hoofdfuncties van quotes is het in stand houden van de geloofwaardigheid van de tekst. De conclusie van het huidige onderzoek bevestigt dit, maar voegt daar wel aan toe dat de mate van de geloofwaardigheid afhankelijk is van het type quote dat wordt gebruikt. Nyland (2003) toonde in zijn onderzoek aan dat emotionele quotes zorgen voor een grotere betrokkenheid. Hierdoor kan de lezer informatie gemakkelijker opnemen en begrijpen. Mogelijk vonden respondenten de emotionele pullquotes begrijpelijker, waardoor ze door hen als geloofwaardiger werden ervaren. Er is echter meer vervolgonderzoek nodig om nauwkeuriger te kunnen verklaren waarom emotionele pullquotes als geloofwaardiger en informatieve pullquotes juist als minder geloofwaardig werden beschouwd.

Als tweede werd er in dit onderzoek de vraag gesteld of het nieuws- en roddelgenre een effect hebben op de geloofwaardigheid en leeservaring. Hier kan geconcludeerd worden dat de leeservaring niet wordt bepaald door het genre, maar de betrouwbaarheid wel. Het krantenartikel wordt als betrouwbaarder beoordeeld dan het artikel uit het roddelblad. Deze conclusie komt overeen met eerder onderzoek naar genreverschillen. Zo toonden Abdulla et al. (2002) aan dat nieuwartikelen als informatief, oprecht en geloofwaardig worden beoordeeld. Daarnaast werd door Franklin (1997) aangetoond dat roddelartikelen als minder geloofwaardig worden beschouwd als krantenartikelen, doordat roddelartikelen vaak op sensatie berusten.

De laatste vraag die in dit onderzoek wordt beantwoord is in hoeverre er een verband bestaat tussen het type genre en het type quote in het effect op de leeservaring en geloofwaardigheid. Er blijkt geen verband te bestaan tussen het type genre en het type

quote. Artikelen uit roddelbladen worden dus niet geloofwaardiger gevonden wanneer er informatieve pullquotes worden gebruikt en de leeservaring van krantenartikelen blijkt ook niet toe te nemen wanneer er emotionele pullquotes worden verwerkt in de tekst.

5.2 Beperkingen en vervolgonderzoek

Tijdens de afname van het onderzoek zijn er enkele beperkingen naar voren gekomen. Deze beperkingen hebben mogelijk bijgedragen aan het ontbreken van significante resultaten. Zo kon bij het invullen van de vragenlijst niet meer worden teruggekeerd naar de tekst. Dit is bewust gedaan om te voorkomen dat de controlevraag over genreperceptie door de respondent kon worden gecontroleerd in de tekst. Een mogelijke beperking is hier geweest dat deelnemers die de tekst niet zorgvuldig hadden gelezen niet meer de mogelijkheid kregen om dit alsnog te doen bij het zien van de aard van de vragen.

Ook de verdeling tussen het aantal mannelijke en vrouwelijke respondenten kan als een beperking worden gezien. Ondanks dat het aantal vrouwelijke deelnemers gelijk was verdeeld over alle vier de versies, viel het wel op dat er aanzienlijk meer vrouwen dan mannen aan dit onderzoek deelnamen. De resultaten van het onderzoek zijn hier in alle waarschijnlijkheid niet door beïnvloed, maar het geeft geen representatief beeld van de Nederlandse bevolking.

Bij een eventueel vervolgonderzoek is het aan te raden de vragenlijst schriftelijk af te nemen in plaats van digitaal. Dit maakt het mogelijk om de respondenten eerst zorgvuldig de tekst te laten lezen en hen vervolgens pas de vragenlijst te overhandigen. Mogelijk voorkomt dit dat er door de deelnemers eerst naar de vragen wordt gekeken en vervolgens pas naar de tekst. Daarnaast is het ook aan te raden om het aantal mannelijke en vrouwelijke respondenten beter te verdelen. Dit geeft een representatiever beeld van de Nederlandse bevolking.

Het huidige onderzoek heeft een aantal vragen opgeroepen die momenteel niet te beantwoorden zijn aan de hand van literatuur. Zo bleek uit de resultaten dat er geen verband was tussen het type quote en de leeservaring. Eerder onderzoek van Zelizer (2005) toont aan dat quotes positief bijdragen aan de leeservaring. Vanwege het ontbreken van significante effecten in het huidige onderzoek, is het aan te raden meer onderzoek te doen naar het effect dat emotionele quotes hebben op de leeservaring. Door een controleconditie toe te voegen aan het onderzoek kan worden gemeten of emotionele

quotes een toegevoegde waarde hebben op de leeservaring van artikelen. Dit kan kennis opleveren die relevant is voor de journalistiek.

Een tweede vraag waar geen duidelijk antwoord op gegeven kan worden is welke elementen van de emotionele quote er voor zorgden dat de quote als geloofwaardiger werd beschouwd. Momenteel ontbreekt informatie over de invloed van de structuur en context van de quote. Meer kennis over dit onderwerp kan journalisten en schrijvers mogelijk helpen bij het selecteren van een geschikte quote.

5.3 Praktische implicaties en aanbevelingen

Ondanks enkele beperkingen in het huidige onderzoek, heeft het onderzoek ook kennis opgeleverd. Zo valt te concluderen dat krantenberichten als betrouwbaarder worden ervaren dan artikelen uit roddelbladen en dat emotionele quotes bijdragen aan de geloofwaardigheid van geschreven artikelen. Deze informatie is bruikbaar voor journalisten en tekstschrijvers. Hen wordt aangeraden om zoveel mogelijk emotionele pullquotes te gebruiken, in plaats van informatieve pullquotes. Dit is van toepassing op zowel nieuws- als roddelartikelen.

Literatuurlijst

- Abdulla, R., Garrison, B., Salwen, M., Driscoll, P. & Casey, D. (2002). The credibility of newspapers, television news, and online news. *Paper presented to the Association for Education in Journalism and Mass Communication, Florida: 9 augustus 2002.*
- Berning, N. (2011). Narrative Journalism in the Age of the Internet: New Ways to Create Authenticity in Online Literary Reportages. *Textpraxis. Digitales Journal für Philologie*, 3(1), 15-30.
- Birks, J. (2016). 'Moving life stories tell us just why politics matters': Personal narratives in tabloid anti-austerity campaigns. *Journalism*. doi: 10.1177/1464884916671159
- Blanken, H. & De Jong, W. (2014). *Handboek Verhalende Journalistiek*. Amsterdam: Atlas Contact.
- Conboy, M (2014) Celebrity journalism – An oxymoron? Forms and functions of a genre. *Celebrity Studies* 15(2), 171–185.
- De Volkskrant. (2016, 15 augustus). Rechtbank: gedrag Van Gelder was ondermijnend voor team. *De Volkskrant*. Geraadpleegd van <http://www.volkskrant.nl/sport/rechtbank-gedrag-van-gelder-was-ondermijnend-voor-team~a4358183/>
- Franklin, B. (1997). *Newszak & News Media*. London: Arnold.
- Klis, H. (2016, 9 augustus). Yuri van Gelder bij Spelen weggestuurd vanwege alcoholgebruik. *NRC*. Geraadpleegd van <https://www.nrc.nl/nieuws/2016/08/09/yuri-van-gelder-bij-spelen-weggestuurd-vanwege-alcoholgebruik-a1515353>
- Nisbett, R. & Ross, L. (1980). *Human inference: Strategies and shortcomings of social judgement*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Nyland, M. (2003). Quoting in front-page journalism: illustrating, evaluating and confirming the news. *Media, Culture & Society*, 25(1), 844-851.
- Mirck, J. (2015, 13 mei). NOM-jaarcijfers 2014: print-oplage daalt bij alle kranten. Geraadpleegd van <http://www.marketingtribune.nl/media/nieuws/2015/05/nom-cijfers-2014-print-oplage-daalt-bij-alle-kranten/index.xml>
- Shyam Sundar, S. (1998). Effect of source attribution on perception of online news stories. *Journalism and Mass Communication Quarterly*, 75(1), 55-68.
- Sparks, C. (1992). Popular journalism: Theories and practice. In: Dahlgren, P & Sparks, C. *Journalism and Popular Culture*. Londen: SAGE Publications.

- Stewart, S. R. (2000). *The effects of one-sides quotation in extracted quotes on issue perception* (master thesis).
- Stovall, J.G. (1997). *Infographics: A journalist's guide*. Boston: Allyn & Bacon.
- Van den Bulck, H., Paulussen, S. & Bels, A. (2017). Celebrity news as hybrid journalism: An assessment of celebrity coverage in Flemish newspapers and magazines. *Journalism*, 18(1), 44-63. doi: 10.1177/1464884916657523
- Van Krieken, K., Hoeken, H., & Sanders, J. (2015). From Reader to Mediated Witness: The Engaging Effects of Journalistic Crime Narratives. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 92(3), 580-596. doi: 10.1177.1077699015586546
- Van Krieken, K., & Sanders, J. (2016). Framing narrative journalism as a new genre: A case study of the Netherlands. *Journalism*. doi: 10.1177/1464884916671156
- Waals, F. (2017, februari). Het definitieve verhaal – Rio van minuut tot minuut. *PRIVÉ*, 2017(7), 10-17
- Zelizer, B. (1995). Text, talk, and journalistic quoting practices. *The Communication Review*, 1(1), 33-51.

“Van Gelder is twee keer verhoord, voordat hij naar huis is gestuurd”

Turner Yuri van Gelder is in Rio de Janeiro met zijn gedrag zeer ondermijnend geweest voor het Nederlandse olympisch team. Het besluit hem naar huis te sturen, is niet lichtvaardig of onzorgvuldig genomen.

‘Van Gelder is tot twee keer toe gehoord, voordat het besluit is genomen hem naar huis te sturen’, aldus de rechtbank. De rechtbank Gelderland oordeelt dat NOC*NSF in redelijkheid heeft kunnen beslissen dat hier sprake was van ernstige tekortkomingen. Dat geldt ook voor de beslissing om Van Gelder uit te sluiten van verdere deelname aan de Spelen. “Ik ben er kapot van”, aldus Van Gelder.

In de uitspraak kwam naar voren dat alle leden van TeamNL zich moeten gedragen als ‘goed lid van het team’, zowel bij de sportbeoefening als daarbuiten. ‘Van Gelder heeft zich totaal niet aan deze verplichtingen gehouden. Ondanks de nodige waarschuwingen is sprake geweest van een nacht doorzak-

ken, midden in een trainings- en wedstrijdprogramma’, volgens bronnen.

Ook de afwezigheid op de training op zondagochtend wordt hem verweten. ‘In plaats van naar die training te komen lag Van Gelder tot 3 uur in de middag in zijn bed, klaarblijkelijk een roes uit te slapen. Dit gedrag is absoluut ondermijnend voor het team en heeft, mede gezien het verleden van Yuri van Gelder, geleid tot een vertrouwensbreuk met zijn trainer en NOC*NSF. Dit geldt des te meer nu Van Gelder te kennen gaf niet in te zien dat hij iets verkeerd had gedaan.’

In het vonnis meldt de rechtbank verder dat de turner geen verklaringen heeft overlegd waaruit zijn onschuld blijkt en waardoor de beweringen van NOC*NSF worden ontkracht. Het moet volgens de rechtbank voor waar worden gehouden dat Van Gelder na het verlaten van het Holland Heineken House ‘nog aanmerkelijk meer

heeft gedronken en die nacht behoorlijk is doorgezakt’. De turner verklaarde zelf dat hij op die bewuste avond en nacht in Rio ‘vier, vijf biertjes’ had gedronken.

Rechtbank: “Zijn gedrag was ondermijnend voor het team”

Met de uitspraak van de rechter kwam de finale op de rings van nacht definitief buiten bereik voor Van Gelder. Zijn reactie was emotioneel: ‘Ik kon mijn tranen niet bedwingen.’ Zijn plek is inmiddels al vergeven. De Fransman Danny Pinheiro Rodrigues vervangt hem. Van Gelders advocaat liet vrijdag al weten dat hij niet in beroep ging tegen de beslissing. Het is over en uit.

Yuri: ‘Ik ben er kapot van’

Turner Yuri van Gelder is in Rio de Janeiro met zijn gedrag zeer ondermijnend geweest voor het Nederlandse olympisch team. Het besluit hem naar huis te sturen, is niet lichtvaardig of onzorgvuldig genomen.

‘Van Gelder is tot twee keer toe gehoord, voordat het besluit is genomen hem naar huis te sturen’, aldus de rechtbank. De rechtbank Gelderland oordeelt dat NOC*NSF in redelijkheid heeft kunnen beslissen dat hier sprake was van ernstige tekortkomingen. Dat geldt ook voor de beslissing om Van Gelder uit te sluiten van verdere deelname aan de Spelen. “Ik ben er kapot van”, aldus Van Gelder.

In de uitspraak kwam naar voren dat alle leden van TeamNL zich moeten gedragen als ‘goed lid van het team’, zowel bij de sportbeoefening als daarbuiten. ‘Van Gelder heeft zich totaal niet aan deze verplichtingen gehouden. Ondanks de nodige waarschuwingen is sprake geweest van een nacht doorzak-

ken, midden in een trainings- en wedstrijdprogramma’, volgens bronnen.

Ook de afwezigheid op de training op zondagochtend wordt hem verweten. ‘In plaats van naar die training te komen lag Van Gelder tot 3 uur in de middag in zijn bed, klaarblijkelijk een roes uit te slapen. Dit gedrag is absoluut ondermijnend voor het team en heeft, mede gezien het verleden van Yuri van Gelder, geleid tot een vertrouwensbreuk met zijn trainer en NOC*NSF. Dit geldt des te meer nu Van Gelder te kennen gaf niet in te zien dat hij iets verkeerd had gedaan.’

In het vonnis meldt de rechtbank verder dat de turner geen verklaringen heeft overlegd waaruit zijn onschuld blijkt en waardoor de beweringen van NOC*NSF worden ontkracht. Het moet volgens de rechtbank voor waar worden gehouden dat Van Gelder na het verlaten van het Holland Heineken House ‘nog aanmerkelijk meer

heeft gedronken en die nacht behoorlijk is doorgezakt’. De turner verklaarde zelf dat hij op die bewuste avond en nacht in Rio ‘vier, vijf biertjes’ had gedronken.

‘Ik kon mijn tranen niet bedwingen’

Met de uitspraak van de rechter kwam de finale op de rings van nacht definitief buiten bereik voor Van Gelder. Zijn reactie was emotioneel: ‘Ik kon mijn tranen niet bedwingen.’ Zijn plek is inmiddels al vergeven. De Fransman Danny Pinheiro Rodrigues vervangt hem. Van Gelders advocaat liet vrijdag al weten dat hij niet in beroep ging tegen de beslissing. Het is over en uit.

‘Van Gelder is twee keer verhoord, voordat hij naar huis is gestuurd’

Turner YURI VAN GELDER is in Rio de Janeiro met zijn gedrag zeer ondermijnd geweest voor het Nederlandse olympisch team. Het besluit hem naar huis te sturen, is niet lichtvaardig of onzorgvuldig genomen.

Van Gelder is tot twee keer toe gehoord, voordat het besluit is genomen hem naar huis te sturen, aldus de rechtbank. De rechtbank Gelderland oordeelt dat NOC*NSF in redelijkheid heeft kunnen beslissen dat hier sprake was van ernstige tekortkomingen. Dat geldt ook voor de beslissing om Van Gelder uit te sluiten van verdere deelname aan de Spelen. “Ik ben er kapot van”, aldus Van Gelder.

In de uitspraak kwam naar voren dat alle leden van TeamNL zich moeten gedragen als ‘goed lid van het team’, zowel bij de sportbeoefening als daarbuiten. ‘Van Gelder heeft zich totaal niet aan deze verplichtingen gehouden. Ondanks de nodige waarschuwingen is sprake geweest van een nacht doorzakken, midden in een trainings- en wedstrijdprogramma’, volgens bronnen.

Ook de afwezigheid op de training op zondagochtend wordt hem verweten. ‘In plaats van naar die training te komen lag Van Gelder tot 3 uur in de middag in zijn bed, klaarblijkelijk een roes uit te slapen. Dit gedrag is absoluut ondermijnd voor het team en heeft, mede gezien het verleden van Yuri van Gelder, geleid tot een vertrouwensbreuk met zijn trainer en NOC*NSF. Dit geldt des te meer nu Van Gelder te kennen gaf niet in te zien dat hij iets verkeers had gedaan.’

In het vonnis meldt de rechtbank verder dat de turner geen verklaringen heeft overlegd waaruit zijn onschuld blijkt en waardoor de beweringen van NOC*NSF worden ontkracht. Het moet volgens de rechtbank voor waar worden gehouden dat Van Gelder na het verlaten van het Holland Heineken House ‘nog aanmerkelijk meer heeft gedronken en die nacht be-

hoorlijk is doorgezakt’. De turner verklaarde zelf dat hij op die bewuste avond en nacht in Rio ‘vier, vijf biertjes’ had gedronken.

Rechtbank: ‘Zijn gedrag was ondermijnd voor het team’

Met de uitspraak van de rechter kwam de finale op de ringen van nacht definitief buiten bereik voor Van Gelder. Zijn reactie was emotioneel: ‘Ik kon mijn tranen niet bedwingen.’ Zijn plek is inmiddels al vergeven. De Fransman Danny Pinheiro Rodrigues vervangt hem. Van Gelders advocaat liet vrijdag al weten dat hij niet in beroep ging tegen de beslissing. Het is over en uit.

Yuri: 'Ik ben er kapot van'

Turner YURI VAN GELDER is in Rio de Janeiro met zijn gedrag zeer ondermijnend geweest voor het Nederlandse olympisch team. Het besluit hem naar huis te sturen, is niet lichtvaardig of onzorgvuldig genomen.

Van Gelder is tot twee keer toe gehoord, voordat het besluit is genomen hem naar huis te sturen, aldus de rechtbank. De rechtbank Gelderland oordeelt dat NOC*NSF in redelijkheid heeft kunnen beslissen dat hier sprake was van ernstige tekortkomingen. Dat geldt ook voor de beslissing om Van Gelder uit te sluiten van verdere deelname aan de Spelen. "Ik ben er kapot van", aldus Van Gelder.

In de uitspraak kwam naar voren dat alle leden van TeamNL zich moeten gedragen als 'goed lid van het team', zowel bij de sportbeoefening als daarbuiten. 'Van Gelder heeft zich totaal niet aan deze verplichtingen gehouden. Ondanks de nodige waarschuwingen is sprake geweest van een nacht doorzakken, midden in een trainings- en wedstrijdprogramma', volgens bronnen.

Ook de afwezigheid op de training op zondagochtend wordt hem verweten. 'In plaats van naar die training te komen lag Van Gelder tot 3 uur in de middag in zijn bed, klaarblijkelijk een roes uit te slapen. Dit gedrag is absoluut ondermijnend voor het team en heeft, mede gezien het verleden van Yuri van Gelder, geleid tot een vertrouwensbreuk met zijn trainer en NOC*NSF. Dit geldt des te meer nu Van Gelder te kennen gaf niet in te zien dat hij iets verkeers had gedaan.'

In het vonnis meldt de rechtbank verder dat de turner geen verklaringen heeft overlegd waaruit zijn onschuld blijkt en waardoor de beweringen van NOC*NSF worden ontkracht. Het moet volgens de rechtbank voor waar worden gehouden dat Van Gelder na het verlaten van het Holland Heineken House 'nog aanmerkelijk meer heeft gedronken en die nacht be-

hoorlijk is doorgezakt'. De turner verklaarde zelf dat hij op die bewuste avond en nacht in Rio 'vier, vijf biertjes' had gedronken.

'Ik kon mijn tranen niet bedwingen'

Met de uitspraak van de rechter kwam de finale op de ringen van nacht definitief buiten bereik voor Van Gelder. Zijn reactie was emotioneel: 'Ik kon mijn tranen niet bedwingen.' Zijn plek is inmiddels al vergeven. De Fransman Danny Pinheiro Rodrigues vervangt hem. Van Gelders advocaat liet vrijdag al weten dat hij niet in beroep ging tegen de beslissing. Het is over en uit.